

Steinkjer 28.03.2025

Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Innspill fra Steinkjer kommuneskoger – Ogndalsbruket KF vedrørende utkast til revidering av forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde

Steinkjer kommuneskoger – Ogndalsbruket KF viser til brev datert 04.02.25. fra Statsforvalteren i Trøndelag hvor kommuneskogen får mulighet til å komme med innspill på utkast til revidering av forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde (LVO).

Innspillene bygger mye på forrige gang i 2023 da det var høring på forvaltningsplanen. Steinkjer kommuneskoger hadde da en rekke innspill som ble innsendt

Steinkjer kommuneskoger vil igjen (fra forrige innspill i januar 2023) presisere at historikken i dette området er viktig og spesiell. Her er det snakk om et hytteområde som er blitt pålagt et vern, og ikke bare et naturområde som har blitt vernet.

De første kjente hyttene i dagens landskapsvernområde ble satt opp rundt 1900-tallet. 25 av 90 hytter ble bygget før 1970. Resten ble bygget på 70- og 80-tallet. Bruken av hyttene har fra å være husvære for fangst og høsting i første halvdel av 1900-tallet, til etter hvert å bli familie/fritidshytter. Dette har det blitt bare enda mer frem til i dag.

Hytteeierne i området er flinke til å ta vare på natur og miljø. Når tiltak skal gjøres er det en god dialog mellom både nasjonalparkstyret, grunneierne og hytteeierne med sine hytteierforeninger.

Hyttefolk i området har generelt et stort ønske om å om å ta vare på naturen slik det er beskrevet i dagens verneforskrift.

Det er viktig å huske på at hyttene og området er bygget og utviklet lenge før vernet trådte i kraft. Det som i dag omfattes av Skjækra landsskapsvernområde har over tid hatt et stort trykk av friluftslivet fra hytteeiere, kommunens innbyggere og andre turister. For å hindre slitasje på landskap og vegetasjon har både grunneiere og hytteeiere gjort mye nødvendige tiltak rundt ferdselsårer og hytteområder. Disse tiltakene ble satt i gang allerede på 1970-tallet.

Disse tankene er det viktig å ta med seg videre når planen skal revideres.

I saksfremlegg 46/22 for nasjonalparkstyret under kap. Miljødirektoratet står det skrevet at mengden fritidsbebyggelse i Skjækra LVO sett i nasjonal sammenheng for verneområder er bortimot unik.

Tilpasninger uten at det skal skape presedens bør være mulig. Det at området betegnes som unikt med tanke på en vel etablert fritidsbebyggelse som er bygget lenge før det ble vernet mener vi må vektlegges betydelig.

Kommentarer til retningslinjene:

Inngrep i landskapet

- Det må være muligheter til å drenere bort vann fra hytta etter søknad. Dette handler om å ta vare på bygninger (forskjellige grunnforhold, pilarer, frost osv.)
- Vi mener også det bør være lov å vedlikeholde gamle drengrofter uten å måtte søke om dette. Grøfter som ble etablert lenge før vernet kom.

Ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger

- I retningslinjene står det at fritidshytte og bod/uthus/anneks til sammen ikke kan overstige 80 m². Dette skal måles ved utvendig kledning. Dette vil medføre i en del tilfeller at det blir enda strengere i forhold til de tilfeller hvor det har blitt målt innvendig. Hyttebebyggelsen i landskapsvernområdet er av en enkel standard og tradisjonell byggestil og utgjør en del av landskapet. Det er ikke aktuelt med utvidelse av antallet hytter i området, men det er viktig at eksisterende hyttebebyggelse kan vedlikeholdes og inneha en standard som er i tråd med samtida. Ny metodikk for beregning av BYA og viktigheten av at hytter skal kunne ha en standard, enkel men som likevel imøtekommer forventninger fjellfolk og hyttebrukere framover nødvendiggjør at BYA settes til 100 m² for private hytter og BYA 120 m² for utleiehytter. Eksisterende plattinger/trapper/terasse gis dispensjoner. De fleste hytter har en plassering i terrenget med vegetasjon omkring, og en utvidelse av areal som beskrevet vil ikke medføre tap av naturverdi. Bemerk også at da hyttene ble bygget var det ikke mulig for hytteeierne å ta høyde for senere begrensninger i forhold til hyttearealet. For flere har dette redusert mulighetene for planlagte utvidelser. Vi mener at dette må kompenseres.
- Vi har en besøksstrategiplan som sier at vi kan gjøre tilrettelegginger for å imøtekomme aktivt bruk av LV-området. Det bør derfor være mulig å ha utleiehytter som er 120 m² (BYA), for således å kunne ta imot større grupper som for eksempel skoleklasser. En eventuell sikringsbu må komme i tillegg.

Gjenoppføring av bygninger etter brann.

- Dersom bygninger i verneområde blir ødelagt av brann eller naturskade skal det gis tillatelse til gjenoppføring etter søknad fra eier/byggherre. Det kan gis vilkår om at nytt bygg får samme størrelse eller er innenfor gjeldende BYA for bruksområde for bygningen/hytta.

Bygging av bruer og legging av klopper

- Bygging av bruer og legging av klopper, samt nødvendig restaurering av slik anlegg besluttet av grunneier som i dette hensyntar ønsket kanalisering av ferdsel. Tiltak for tilrettelegging for beitebruk og reindrift besluttet av grunneier etter dialog med beitebrukere.

Oppføring av gjerder, samleanlegg og enkle gjeterhytter (reindrift og bufehold)

- Oppføring av hytter, søknadspliktig og tillatelse kreves. Her er det tilstrekkelig at grunneier uttaler seg om behovet. Det bør ikke være en arealgrense (BYA) på slike bygninger strengere enn maks BYA for området/bruk. Gjeterhytter kan ha ulike behov for areal ut i fra sannsynlig antall personer i sanke/gjeterlaget, og om hytta er tenkt benyttet til hvile/ly under samling/flytting av flokk eller til innkvartering av sankelag over flere dager. Beskrivelse av behov ut fra tenkt bruk avgjør areal på hytte.

Uttak av ved til hytter/setere

- Punktliste med føringer for hogst av ved til bruk på hytte/seter støttes. Søknad om hogst sendes grunneier som behandler søknaden og fatter vedtak.

Organisert ferdsel

- Ferdsel som jaktprøver, konkurranser større arrangement avgjøre av grunneier etter søknad.

Steinkjer kommuneskoger har som nevnt i innledning her, forvaltet område siden tidlig 1900 tall. Dette i dialog og samspill med ulike brukergrupper av område, jegere, fiskere, bærplukkere, beitebrukere, hytteiere og andre friluftsfolk som benytter område til rekreasjon til alle årstider. Ansvarlig bærekraftig forvaltning i et langsiktig perspektiv har vært og er en rotfestet holdning i kommuneskogen.

Kommuneskogen har alltid vektlagt viktigheten av god lokalkunnskap om områdene som sammen med en proaktiv holdning til ny kunnskap og føringer fra overordnede myndigheter er hensyntatt i ansvarlig forvaltning gjennom årene. Det er et uttrykk for en ansvarlig grunneier som overtid har ivaretatt og ivaretar felleskapets/samfunnets interesser. Lokalkunnskap og som en del av dette å være «lokalkjent» har vært en suksessfaktor når ønsker og interesser fra ulike brukergrupper er forvaltet oppgjennom årene. Dette uten at det har oppstått vesentlig konflikter som ikke har funnet en bærekraftig løsning.

Regjeringen Støre (2021-) «rullet ut» tillitsreformen, en reform med flere dimensjoner der forenkling av byråkrati og tydeliggjøring av myndighet på lavest mulig nivå er sentrale prinsipper. Noe av bakgrunnen for reformen er at omfanget av retningslinjer og kontroll fra overordnede myndigheter hindrer fleksibilitet og gode løsninger samt bidrar til dårlig utnyttelse av ressurser. Reduksjon av rapporterings og dokumentasjonskrav trekkes fram sammen med mer faglig frihet til førstelinje.

Kommuneskogen vil fortsatt og framover forvalte sine områder i et langsiktig bærekraftig perspektiv. Som forvaltningsplanen beskriver så er ikke Skjækra landskapsvernområde urørt natur. Området har i årtider vært brukt til beiting, jakt, fangst og friluftsliv da også med en hvis andel hyttebebyggelse. Ivaretagelse, vedlikehold og videreføring av alle verdier betyr at bebyggelse (hytter) klopper, broer o.l må forvaltes slik at opplevd verdi for brukere ikke forringes. Dette betyr at naturverdier skal ivaretas og ikke forringes. Samfunnsutviklingen går sin gang på godt og vondt, og vi må alle tilpasse oss dette. Dette gjelder brukere av utmark i ulike formål. Allment aksepterte forventninger til standard og tilrettelegging er ikke de samme i 2025 som for 50 år siden. Det må legges til grunn ved

tilrettelegging for bruk, ferdsel og muligheter for standard på enkle fjellhytter. Målet er at brukere av områdene skal ha positive naturopplevelser som øker livskvaliteten. Det er viktig at føringene som legges grunn og forvaltningen av dette kan oppleves som fornuftig i et større perspektiv.

Kommuneskogen vil også videre framover ta ansvar for forvaltningen av sine områder og ressurser. Det er viktig at forvaltningsplanen for et område som ikke er urørt hensyntar sentrale føringene om størst mulig ansvar legges til førstelinje. Grunneier har lokalkunnskapen, og vektlegger langsiktighet i bærekraftig forvaltning. Dette underbygger at mange forvaltningsoppgaver, samt uttalelser kan forvaltes på det nivået. Dette sikrer at også lokalkunnskap-perspektivet ivaretas i forvaltning, og videre bidrar til å møte forventninger om størst mulig lokal forvaltning og reduksjon av byråkrati.

Jon Erik Finstad
Styreleder

Per Odd Rygg
Skogsjef